

Afijn, we kunnen herbeginnen. Belleken, zeg nu 'ns een woordje...

Belly Lamme... *(ze snikt het uit)*.

Lamme Toe, toe... 't Mag nie regenen. Probeer naar de zon te zien gelijk de leeuwerik. Schoon zigt ge nog, Belleken. M'n hart is gelijk 'n oud wieroekvat... Van louter vereering. Luister... toe, lach nu, anders kan ik niet verder... Ik zal 'n huizeken bouwen... met steenen als vlammen. Den gevel zetten we naar 't Oosten. Daar zijn de sterren groot, en dan zien we den weg naar Bethlehem...

Belly *(vaag)*: Ja...

Lamme We zullen nog gelukkig zijn, Belleken...

Belly Zou het? 'k Heb dat woord vergeten...

Lamme Nee... 'k had gister niet durven droomen dat ik u vandaag... Raar! En is 't nog dezelfde brutale bullebak die dees staminet openhoudt?

Belly Nee... D'r zijn er al vier andere geweest. Deze is 'n jood.

Lamme Dat waren ze allemaal.

Belly Ahasveer heet ie, maar we moeten 'm John noemen...

Lamme John? Holle ton... De eerste was 'n lakei, he? 'k Zie 'm nog vòòr m'n oogen met z'n blijkpoerikousen en z'n verniste neus... Belleken, Belleken, hoe dat ge zòd'n poesjenel... Ja... 't Waren triestige dagen, he? En vroeger hebben ze wel voor één appel heel 't paradijs verkocht...

Belly 'k Ben à! John jaagt, duvelt, vloekt... D'r zijn er vier geweest... in de staminet *(lacht wild)*, de bar, Lamme! de bar! Dat verstaat ge niet?...

De nacht zònder sterren, 'n kist zonder lucht, diep in den grond, diep in den grond! Vier zijn er geweest, vier 'patrons'... Dèze maakt krankzinnig!

Lamme Kom, kom...

Belly *(bruske)*: Lamme! Haal me hieruit!

'k Wil licht zien, los gaan in 't licht, loopen in 't licht, in den wind en de zon!

John *(hier geldt 't Ahasveer's zielsverhuizing, mediteerende spectator)*. John is het gegarandeerde duplikaat van Ahasveer. Alleen z'n kostuum is à l'ordonnance. Z'n neus en schoeisel bleven onveranderd. Hij staat haast geen moment stil. Kwestie van gewoonte...

John Wel, masoeur, ben je zinnens hier te blijven? D'r is volk in de affaire. Ze vragen je.

Belly *(dof)*: 'k Ben ziek.

John Roest morgen vroeg in je bed; kan me nie schelen. Nù aan 't werk. Ze vragen je.

Belly Kàn niet.

John Hartelap, je bent toch geen medium in zijn *(Lamme's)* handen? Kom in de bar. Ze vragen je!

Lamme Wie, ze?

John Gaat jou niks an...

Lamme Zeg aan «ze» dat Belleken ziek is.

John Belleken? Familiejaar, he? Loop naar de wei, koeier! En stik er voor mijn part. Belly, vooruit! D'r is sjiek volk. Mooie menschen met mooie duiten! Chemie! Physiek! Wereldwijjsheid, château-la-pompe! Maar ze drinken sjampie! Belly!

Lamme recht zich op z'n stoel.

John Vrijer! Word koster op 'n begijnhof! *(tot Belly)* Voort wat, schat-van-m'n-huis! Je bent me duurbaar als de blauwe vogel! Hehe... Wat,

nonsens, heb je weer dat vieze boezeroentje aan? Weg dat ontuig! Zou je waarachtig klanten 'n beroerte willen doen krijgen? Wat meer anatomie, duvels! Meer kleur, he?...

(Gedjingel in de bar)

(tot Lamme): Hoor maar! Of er gang zit in die zaak! Had nooit verwacht in zoo'n boerland! Zit nauw 'n jaar in dit nest en moet aan filialen denken! Wat securu! Albion! Gallia!

Germania! En de rest! Rus en Chinees! Geel of zwart of groen! Over héél de wereld!

Nergens zoo'n succes als hier! Kapitaal!

Kapitaal! *(tot Belly)* Wel, alle duv... Ga je nou uitrukken?

'n Dominant heksemeeestersgebaar dwingt Belly

naar de deur. Belly traag exit. Lamme komt van z'n stoel af met 'n ironie van verbeterd grimmigheid.

John *(als 'n clown na 'n salto mortale)*: Et voilà! Wat zeg je van m'n prestige, hein?

Lamme *(donker)*: Wat zeg ik?

John Sst! Daar zit je te glarieën met je liefdecategories? en je meid smeert 'm voor mijn commando! Wat nuchter, lobbes! Liefde is nonsens! Kàn mooi zijn... in 'n roman. Je moet er commercieel doorheen. *(gedjingel)* Hoor! Catalogus en prijslijst! Practisch, practisch! Zwijs, droomer! Ik heb 'n wereldervaring. Heel 't zoodje van den aardbol — doremifasol! — gemeten met de zolen van m'n schoen!

Lamme *(verbeten)*: Jachem!

John Danke. Joodje, he? Correct, man! En petit comité mag je de waarheid zeggen... Niet op de straat, niet in 'n parlement, niet in de bar. Vroeger deed ik in vodden, werd daarna schoenfrik (alleen voor m'n eigen slijtage) kruier, filozof, dichter... *(gedjingel in de bar)*

... nummer honderd-en-acht (villegiatuur), administrateur, tandarts, grafmaker (luguber)!... Twaalf stieelen... twalf ongelukken... Nébesch!

De dertiende! Haha! Gaper, daar kwam 't geluk ineens als 'n bolied! Nà zevenmaal zeven jaar! (Ken je 't genootschap?) Ahasveer werd m'sieu John. M'n wapen: «chez Chanteclair»! Officieele invloed. Jow land is 't geluksland! Weet je waarom? Voor

'n broeksknoop verkoopt 'n neger z'n heele huis. Weet je waarom? Omdat ie denkt mét die knoop 'n europeesche figuur te zijn! Hehe!

Negermoraal van m'sieu John!

Lamme Paardenfokker!

John Denk je waarachtig dat jij de monopool krijgt? Trek 'n pijs aan!

Lamme Spuwsel! Is 't genoeg?

John Of trouw 'n begijn, hehe! Ajuus! *(hij gaat naar de bardeur)*. Geen Münich? Bière de Mars? Extra dry? Pekkelharing?

Lamme *(goot z'n muts naar John's facie)*:

Hond! De lamste Lamme zou bijten! Z'n tong draai ik in 'n knoop!

Hij loopt John achterna, blijft even staan in 't deurgat, verbaasd voor wat ie ziet. Gedjingel door open deur.

Belly *(met 'n pakje kleeren in de hand)*:

Lamme!

Lamme hoort niet. Heesch roept ie de bar in:

Sjacheraars!

Belly Lamme! Kom!

Lamme vraagt machinaal, zonder zich tot Belly te keeren: Waar?

Belly Weg! Weg! Gauw!

Lamme wijkt even. Er vliegen appels door de bardeur. 'n Geut spuitwater broest de kamer in.

Belly Weg! Gauw! 'k Wil weg! Kom!

Lamme *(door de lui opgehitt)*: Spanjolen! Wat hebt gij van Tijn's huis gemaakt?

Belly De wereld in! *(ze rent weg)*

Lamme 'n Stal! 'n Lodderkot!

Hij krijgt de deur op z'n neus. Dan voelt ie ineens, als bij instinct, dat Belly's afwezigheid iets kwaads beduidt, en hij wil de straat op:

Belleken! Belleken!

Door de straatdeur doet Tijn vlugge intree en stoot Lamme terug binnen.

Lamme Tijn!

Tijn! Wat is er gebeurd?

Lamme Tijn! Waar is?...?

Tijn *(snelt, snelt)*: Wat is dat hier? Is dat?...

Lamme! Wat hangt daar boven de deur? Aan mijn huis? Nòg? Nòg? Na jaren nòg?

Datzelfde bord? Chanteclair? Chan-te-clair?

De vloek van m'n erf nòg in de lucht? Waar is 't bed waar m'n moeder stierf? Waar de bidstoel van Klaas? Z'n paternoster aan de muur? Waar 't O.L. Vrouwke? Waar het kruis?

Waar dit, waar dat, waar alles wat mij en mijn was? Waar? Waar? Waar? Kroeg van vreemde luizen onder dees dak! 'n Mesthoop! Varkens!

Hebben bloem en vrucht opgevreten! Kwijnen met labbermuil op m'n grond! Buik-

tabernakels! De memel loopt eruit! M'n vaderhuis is verkracht! Lamme! Lamme!... Lamme Tijn... Waar is Belleken? Laat me door! *(wil weg)*.

Tijn Zwijs. Ik weet 't niet. Toen ik herwaarts kwam met Nele liep ze ons voorbij. Er brandde nood in heur oogen. Nele stunde ze. 't Mòest zoo. Ze helpen mekaar. Mizerie! Nele mag hier niet komen! Niet hier! 't Kletst in m'n hersens als 'n baar van ontzetting. Niet hier mag ze komen! Er hangt hier pestilentie in de lucht.

'k Riek het! **Lamme** Tijn! Laat me door!... God almachtig! Nù is er wat in m'n ziel gebroken... *(hij valt met 'n zenuwstrik op 'n stoel)* *(Stilte)*.

Tijn Niet versagen... *(Hij gaat naar de bardeur)*. **Lamme** *(opspringend)*: Nee! Dàar niet binnenzien! Sakkerdomme! Nee! Dat werkt als ajuin in uw oogen!

Tijn Zwijs, Lamme... zwijg toch. Gij zijt losgevijsd... Ik wil m'n troon herwinnen. Er moet wat gebeuren! Wat gebeuren, ja!

Lamme trekt Tijn terug en rukt de deur dicht. Hier! Laat ons weggaan. Gauw! Naar Nele en Belleken. Kan 't mij schelen dat ze lurken aan 't vet van de soep? Ze is bedorven, Tijn! Zuur!

't Is hier 'n broeikast... Tijn ontdekt 't ouwe uithangbord: «Den vroeden uil»... Die moet er terug aan! Geef 'n bank...

Zet 'n voetje. Rap... Lamme!...

Lamme Niet lanterfantent, Tijn! Maken dat we weg zijn. We slikken hier de toring.

Tijn duwt Lamme tegen de deurlijst, klimt op Lamme's handen en hangt 't ouwe uithangbord in de plaats van het nieuwe. Daar! Ouwe trofee!

De lucht in als 'n blij boodschap. We gaan Paaschweek vieren in ons huis! 't Stof moet bij de geburen vliegen! Kerven de rotheid van de vrucht! Gieten 'n zondvloed over den vloer!

Roepen 't volk tesaam! Stroop uw mouwen op! Zet uw spieren tot 'n boogkoord! Lamme!

Lamme 'k Wil hier weg...

Tijn Kom. 'ne Gauwen goeiendag aan de wereld buiten. We gaan Brabo zoeken, en Nele...

Lamme ...En Belleken. Deezeken lief. Als ze maar niet ziek is!

Tijn Wij genezen alles! Pak uw beenen vast. Weg nu! Steenen rapen voor 'n plezierkarwei! *(beiden af)*.

John komt binnengesnuffeld: Waar is Belly? 'n Dissonante vrouwenstem achter de deur: Bel--ly!

De drie van den aanvang treden binnen.
I John! Komen hier zitten... Krapuul in je kroeg!

John Alle duvels! Hebben jullie Belly niet gezien?

II John! Drinken!

III Roulette!

John trekt de bardeur op 'n kier: Whisky! Drie! Et le jeu...

Dezelfde vrouwenstem binnen:
Drie whisky...

John Belly!... Heb ik ghijn? Die is de straat op met 'r vrijer! De negocie gesjochte! Hebben jullie?... Nebesch! Daar moet ik 't mijn van weten! *(hij rent de straat op)*.

III *(polka-esquisse)*: Brom patapom, patapom, pom pom...

II Wat impuls in jouw voeten!

III Instinctmatig! Rythmiek! Rythmiek!
I Schrijft verzen met z'n teenen!

II Instinct, he? Raar ding...
III Voor alles goed. Policie, poëzie, politiek...

I Zòd sterk!
III Brom-patapom, patapom, pompom... Je komt met instinct tot wereldhervorming!

II Hervorm eerst jezelf.
I Draai je ziel om als 'n gekeerde jas.
II 'n Beetje ros geworden?
III De enkeling is niks. Instinct van 'n detectief bij 't spoor van 'n dief.
I Rijmt heel aardig.
III Niks! Maar instinct om duzenden als